

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van
Succulenta

Jaargang 6 nummer 8, augustus 2021

Ceropegia stapeliiformis in bloei. Zie het verslag van het kasbezoek bij Loes en Theo.

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk
voorzitter 0487 – 542704
th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg
penningmeester 0485 - 880300
johannajongekrijg@gmail.com

Riet Maessen
secretaris 024 – 3440425
rietmaessen@xs4all.nl

BIBLIOTHECARIS

Lieda Dekker 0487 – 561803
liedadekker@icloud.com

REDACTIE NOVIOCACTUM

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
th.heijnsdijk@gmail.com

Contributie: € 20,- per jaar (huisgenootleden € 10,- per jaar)
gironummer NL12ABNA0805932216 tnv J. Jongekrijg en/of
T. Heijnsdijk.

Bijeenkomsten:
Bij HELICON opleidingen, Marga Klompélaan 37, 6532 SB,
Nijmegen. Aanvang 19.30 precies.

Uitnodiging

We hebben 2 activiteiten voor augustus op het programma.

Op **zaterdag 21 augustus** gaan we op bezoek bij het Van Gimborn Arboretum, oftewel het Nationaal Bomenmuseum Gimborn, Velperengh 13, 3941 BZ in Doorn. Naast uiteraard een grote collectie bomen en andere planten, bevindt zich in het 29 ha grote park ook een kas met een grote collectie euphorbia's uit Madagaskar. Zie de rode cirkel op het kaartje op de volgende bladzijde.

Wil je meer weten over het Van Gimborn Arboretum, ga dan naar <https://www.bomenmuseum.nl/>

Het programma:

Aankomst 10.00 uur. De entree is € 6,50 (de museumkaart is niet geldig). In verband met het verdere programma vragen we iedereen om op tijd te zijn.

Daarna koffie met iets lekkers, betaald door de afdeling.

Aansluitend geeft de directeur, Wilbert Hetterscheid, een korte presentatie over de Madagaskar euphorbia collectie. We gaan dan lopen naar de kas en onderweg vertelt hij ons wat over wat we zoal tegenkomen. Als er mensen bij zijn, die moeilijk kunnen lopen, kan hij ook een golfkarretje regelen.

Daarna gidst hij ons door de Euphorbia collectie.

Aansluitend regelt hij een lunch voor ons. Die zal bestaan uit broodjes en soep. De lunch is voor eigen rekening.

Na de lunch kan iedereen op eigen gelegenheid het arboretum verder verkennen.

In verband met de organisatie is het noodzakelijk dat we weten hoeveel mensen er mee gaan. Zou je daarom vóór 14 augustus aan mij th.heijnsdijk@gmail.com willen laten weten of je mee gaat (en met hoeveel personen)?

Voor het vervoer willen we vragen om dat, als het kan, onderling te regelen. Wil je wel mee, maar weet je niet hoe er te komen, laat dat dan even aan mij weten. Dan proberen we daar een oplossing voor te vinden.

Op **dinsdag 31 augustus** gaan we op kasbezoek bij Lieda in Beneden Leeuwen. Dat zal de laatste keer zijn op deze locatie, want Lieda gaat over een paar maanden verhuizen. Welkom vanaf 19.00 uur.

Het is na de verhuizing ook niet meer mogelijk om de afdelingsbibliotheek bij Lieda te huisvesten. Omdat er de laatste jaren nauwelijks gebruik gemaakt is van de bibliotheek, hebben we als bestuur besloten om deze op te heffen. Met pijn in het hart, maar een bibliotheek die niet gebruikt wordt heeft weinig zin.

Omdat de in de loop van de tijd aangeschafte boeken en tijdschriften uiteraard door de leden betaald zijn, hebben we ook besloten dat we ze gratis beschikbaar stellen aan geïnteresseerde leden.

Riet heeft in een eerdere mail al aangegeven welke losse tijdschriften bij haar aanwezig zijn en dat belangstellenden die bij haar kunnen ophalen.

Op 31 augustus bij Lieda kunnen de boeken en ingebonden tijdschriften bekeken worden en dan kan je aangeven wat je zou willen hebben.

Als er voor een boek of tijdschrift meerdere belangstellenden zijn, wordt het werk onder hen verloot.

Voor degenen die op die dag verhinderd zijn en voor degenen die vast willen bekijken wat er zoal aanwezig is, heb ik in de e-mail met de link naar Noviocactum al het Excelbestand met de inventaris gestuurd. Het is wel een tamelijk oud bestand en ik kan niet garanderen dat alles er nog is, maar het zal niet veel schelen. Als je niet kunt op 31 augustus, dan kan je via een e-mail naar mij th.heijnsdijk@gmail.com aangeven welke boeken/tijdschriften je zou willen hebben.

Theo

Verslag

Kasbezoek bij Theo en Loes in Appeltern op 6 juli 2021

Een flinke wind staat er vanmiddag als we, Gerard, Nia en ik naar Appeltern tijgen. Blijft het droog? In ieder geval kunnen we in de kas van Loes en Theo onderdak vinden. Of in de nieuwe aanbouw.

We zijn niet de eersten aan de Maasdijk 11 en we ontmoeten onze medeleden voor het eerst sinds de zomer vorig jaar weer. Loes heeft intussen twee soorten kwarktaart op tafel gereed staan, we smullen ervan. Voor mij eerst de aardbei-, dan de braamkwarktaart. Het natte voorjaar heeft de planten buiten goed gedaan. De tuin oogt magnifiek met hoekjes, trapjes naar een terras lager, een vijver, kasje en dé kas. Theo toont me een van zijn pennenvruchten, niet in Succulenta, zoals we tweemaandelijks zien, maar in het Italiaanse blad *Piante grasse* – nee, niet over grassen, maar over vetplanten, en wel de *Agave victoriae-reginae* met zijn fraaie meervoudig symmetrische rozet.

Kas en aanbouw

De nieuwe aanbouw van Loes en Theo is eigenlijk een tussenbouw – een verbinding tussen de oude keukendeur en de expositieruimte uit 2001 van Loes met het kleurige glaswerk. De gastvrouw verhaalt hoe het eerste plan uitging van een smalle doorgang met glas. De bestellingen waren al gepleegd toen ze besloten de 'gang' te verbreden. Nu is het een extra grote zitruimte met glazen wanden. "Zo kun je de regen goed zien. Dat ging vanuit het huis veel lastiger", vertelt Loes. En: "We zouden

Nia en een apenstaartje

nog vrachtwagenruitenwissers erop kunnen aanbrengen". Maar dat is een grapje.

'Gelukkig' komt er even later een flinke plensbui, maar dan ben ik net in de kas, met Theo, Threes en Nia, die een groter exemplaar dan thuis ziet van haar geliefkoosde apenstaartje (dat ben ik niet zelf, overigens, maar de Hildewinteria vermoed ik). In de kas, vol

Een deel van de planten

Ceropogia stapeliiformis in bloei

Botanische prent van *C. stapeliiformis*

fantastische planten die van boven gezien ogen als een bos met boomkronen, moet ik een mooie Ceropogia aantreffen, met

lantaarnvormige bloemen, zoals ook binnen staat. En daarvan zag ik een prent hangen in huis. We horen de eerste tikken op het dak van de kas alsof het hagelstenen zijn. Op de pannen van het aanpalende dak is nog nauwelijks iets van regen te bespeuren. Even later barst de bui los en is het een oorverdovend lawaai in de kas. De uitleg van Theo aan Threes is verder niet meer mogelijk. Ceropogia, ooit ingedeeld in de familie Asclepiadaceae, nu onder de Apogynaceae (waartoe ook de oleander behoort), bloeit intussen voluit. De bouw van deze bloemen moet een inspiratiebron voor architecten zijn. De gapende vijfpuntige ster laat insecten toe die voor de bevruchting zorgen, vertelt Theo als de regen mindert.

Taarten op tafel

“Echtgenoot, gaan wij aan tafel?” roept Loes naar Theo. Even later zitten we alle tien aan de soep, drie grote hartige taarten en twee salades, met een wijntje, biertje of nog anders. Zie de foto verderop. We eten erop los, en er komen onderwerpen op tafel

Ben Johanna en Lieda in de kas: "Het moeilijke van een collectie is je te beperken", aldus Ben.

over de afgelopen tijd. De gezondheid uiteraard en over de collectie van Ludwig. Zijn verscheiden zit ons nog hoog en we missen zijn inbreng en aanwezigheid. Fijn om te horen dat veel van zijn planten een goede bestemming krijgen. Maar het zijn er zoveel.

Wat heerlijk is het om met elkaar over allerlei wederwaardigheden te praten, iets dat door de coronabeperkingen toch ernstig minder was, geleidelijk erin sluipt en als het dan weer kan, lijkt het of je een jaar op reis bent geweest. En toch is er weer weinig veranderd. Ieder is opgewekt en doet gewoon, alsof je elkaar de vorige week nog hebt ontmoet. Deze ongedwongenheid mogen we danken aan onze gemeenschappelijke liefhebberij, die mensen in een gastvrije omgeving, zoals vandaag bij Loes en Theo.

Jac Niessen

Aan tafel

Drama in de kas

Op woensdag 4 augustus, liep ik 's avonds rond 9 uur nog even de kas in om een paar planten water te geven, Plotseling zag ik een, volgens mij jong, vogeltje dat zich helemaal vastgewerkt had in een Mammillaria bocasana. Vooral de pootjes waren behoorlijk verankerd. Het beestje had zich helemaal stil gehouden, het was echt toeval dat ik hem zag.

Wat te doen? Het vogeltje zou ongetwijfeld dood gaan, maar dan zou ik een cactus met een rottend vogeltje in de kas krijgen. Toch maar besloten om te proberen hem los te krijgen. Het probleem is dat je nauwelijks iets kunt zonder dat de doorns zich in jouw eigen huid vast haken. Met behulp van een dun houten stokje zoveel mogelijk de pootjes 'onthaakt'. Daarbij moest ik wel met een schaartje wat doorns doorknippen. Uiteindelijk heb ik het arme beestje losgekregen. Gelukkig kon het wel vliegen, want toen ik hem buiten op mijn hand zette, vloog hij onmiddellijk een struik in.. En nu maar hopen dat de eventueel achtergebleven doornresten geen problemen geven en dat onze twee katten het vogeltje niet alsnog te pakken hebben gekregen.

Theo

Niet te geloven

Ik denk dat het ergens rond 1990 was dat Loes en ik met mijn moeder naar de kasteeltuinen van Arcen gingen. Daar niet ver vandaan, in Lottum was de, indertijd hoog aangeschreven kwekerij van Hovens. Die bestaat al lang niet meer. Natuurlijk gingen we daar ook even kijken.

Mijn moeder kocht, voor zover ik me kan herinneren, 2 plantjes. Een *Crassula* 'Morgan's Beauty' en een *Rebutia muscula*.

De aankoop van de eerstgenoemde vind ik achteraf niet verbazingwekkend. In de loop van de jaren die volgden is me al vaak opgevallen, dat deze hybride, op de een of andere manier op veel vrouwen een haast onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefent. Het zou wel erg rolbevestigend zijn om te veronderstellen dat het door de kleine roze bloempjes komt.

Misschien speelt de zoete geur ook wel een rol.

De genoemde *rebutia* heeft oranje bloempjes. De plantjes zelf zijn ongeveer 4 cm in diameter en door spruiten vormen ze groepjes.

Wat er van de *crassula* geworden is weet ik niet.

De *rebutia* belandde op de vensterbank in de huiskamer van mijn ouderlijk huis in de binnenstad van Arnhem. Daar komt nauwelijks zon. Toch bleef de cactus het doen en hij bloeide ook nog geregeld.

Na het overlijden van mijn moeder in 1996 bleven 2 van mijn broers er wonen. De cactus bleef ook, en.... hij heeft het kennelijk naar zijn zin.

Begin juli kreeg ik namelijk van een van die broers een e-mail met een foto. Zie de volgende pagina.

Deze plant is dus waarschijnlijk al zo'n dertig jaar oud en heeft vele tientallen koppen. En hij wordt al 25 jaar verzorgd door, iemand die bij mijn weten nog nooit heeft laten blijken dat hij bijzonder geïnteresseerd is in kamerplanten, laat staan cactussen. Ik stond wekelijks perplex toen ik dit zag. Dat zo'n plant überhaupt zo enorm groot kan worden. Bij mij blijft het bij een paar bolletjes. Dan denk je veel te weten. Dit is voor mij een lesje in bescheidenheid.

Theo

